

MỤC LỤC

Miền yêu thương	7	Tình ca mùa thu	62
Thương hồ	11	Tiếng chổi	65
Quán cóc ven đường	15	Còn lại chút quê	69
Ngày lặng trôi	19	Cơn mưa đầu mùa	73
Chuyện hồi đó	23	Hạt giống tâm hồn	76
Tiếng chim quê	28	Giai điệu mùa hè	80
Mùa hoa tháng Tư	33	Hoài niệm	82
Thuyền giấy ngày thơ	36	Khoảng trời quê	86
Lao xao bông sậy	39	Tiếng nhịp chèo khua	89
Mùa cấy	44	Má còn nấu bánh đêm xuân	94
Nhớ những con đường	48	Bến quê	97
Nơi bình yên vẫy gọi	52	Nón lá nét đẹp giữ hồn quê	101
Những chuyến đò ngang	55	Nỗi nhớ mùa đông	104
Đôi tay	59		

Miền yêu thương

Có một miền quê mà đã từ lâu tôi vẫn gọi đó là miền yêu thương. Dẫu rất bình dị đơn sơ với những con đường nhỏ uốn lượn quanh co, đất nâu thêu xanh màu cỏ với những cánh bướm, cánh chuồn vờn quanh trong làn nắng ấm yên bình. Với từng cơn gió ngày ngày thổi qua mát rượi, cho những chùm hoa xoài, hoa bưởi trong vườn thoảng hương thơm, cho ta càng thêm quyến luyến với miền quê hương.

Nhớ thời trẻ thơ đầu trần chân đất, long nhong sớm chiều cùng đám bạn trong xóm ra phía con đê trước cửa mà thả những con diều giấy lên cao. Diều lượn bay trong gió, mang theo cả những tiếng vui cười rộn rã. Đến khi nghe có tiếng mẹ gọi về ăn cơm thì mới chịu kéo con diều xuống.

Những hôm không thả diều, lại chơi trò xếp những con thuyền giấy thả xuống dòng kênh, rồi cùng nhau nhìn nó trôi xuôi theo dòng nước. Thuyền của đứa nào mới vừa trôi một đoạn mà bị úp hoặc chìm, là hôm đó đứng buồn hiu. Còn thuyền đứa nào trôi xa thì niềm vui cứ hiện rõ lên khuôn mặt. Vừa nhún nhảy vỗ tay reo mừng, vừa há hê đặc ý trong bụng, vì tự cho rằng con thuyền của mình xếp khéo léo nên mới trôi xa được như vậy. Nhưng cũng có lần, nó trôi theo dòng nước ra ngoài phía sông, rồi mất hút trong tầm mắt làm tôi cứ đứng ngẩn ngơ.

Ở sau nhà là một khoảng vườn đầy cây trái. Buổi sáng sớm luôn rộn rã tiếng chim kêu. Như những bản tình ca trao gửi lời yêu thương bằng ngôn từ riu rít trên cành, mà mỗi ngày tôi vẫn được nghe, riết rồi thành thân quen gần gũi lắm.

Đi trong vườn xanh um màu lá, dường như nơi nào cũng đầy bóng mát. Nhưng đám trẻ con cứ thích tìm ngay đến chỗ cây ổi trong vườn, nó mọc tự bao giờ tôi không nhớ rõ. Nhưng thân của nó khá to, vài ba đứa cùng trèo lên một lúc thì cũng chẳng hề hấn gì. Cây ổi trái không được to như ổi

nhà trồng, nhưng bù lại ăn rất ngon nên đám con nít chúng tôi đứa nào cũng mê.

Những buổi trưa đi học về, thường hay rủ nhau ra vườn hái ổi. Mỗi đứa ngồi lên một nhánh, ung dung vừa hái, vừa ăn, vừa trò chuyện đủ thứ trên trời dưới đất. Thi thoảng, tôi lại tựa lưng vào thân cây ổi đưa mắt lên cao mà ngắm nhìn từng chùm mây trắng bay ngang. Rồi bất chợt đâu đó, những cơn gió nhẹ thổi về mát rượi, một cảm giác thoải mái bình yên vô cùng.

Những hôm ở nhà, tôi hay ra nhà sau đứng nhìn mẹ loay hoay nấu nướng chuẩn bị cho bữa cơm gia đình. Mẹ thường bảo tôi, là con gái thì phải biết nấu ăn cho khéo, để sau này lớn lên có thể chăm lo gia đình riêng của mình, cũng giống như mẹ bây giờ vậy. Tôi nhìn mẹ chiên, xào, nấu canh, kho cá. Đôi bàn tay của mẹ cứ thoăn thoắt nêm nếm những gia vị để sẵn kể bên vào từng món ăn. Tôi vẫn nhìn mẹ chỉ bảo đó, nhưng thỉnh thoảng lại đưa mắt nhìn ra những làn khói trắng lãng đãng uốn mình bay lên từ mái nhà. Những hình ảnh ấy có gì đó luôn lắng lại mãi trong tôi.

Dòng thời gian cứ mãi trôi. Những năm tháng tuổi thơ đã trôi vào miền kí ức. Và tôi cũng bao lần làm kẻ xa xứ rời quê, khi ấy hình ảnh của quê hương, những kỉ niệm êm đềm bên mẹ, bên những đám bạn cùng thời tuổi thơ cứ mãi hiện về. Lúc nào trong tôi cũng luôn có một miền quê để yêu thương.

Thương hồ

Tiếng róc rách nhịp chèo khua sóng nước. Tiếng máy chạy lạch tạch trên ghe khi xuôi khi ngược, và những tiếng nói câu cười phóng khoáng chân quê đã làm nên bức tranh sinh động về cuộc sống của những người dân sống trôi nổi trên sông.

Bất kể ngày hay đêm, sớm hay chiều, đời sống thương hồ cứ như những chiếc ghe, chiếc xuồng mãi lao về phía trước để đua cùng thời gian.

Người đàn ông cầm máy hoặc cầm chèo ở phía sau. Còn người phụ nữ ngồi trước mũi để trao đổi, bán mua... Hàng hóa trên ghe xuồng luôn bày đủ các thứ. Dường như xuồng ghe nào cũng đầy ắp những chuối, cam, xoài, mận, dưa hấu cùng các

loại rau củ và đồ ăn thức uống, còn có cả hàng tạp hóa dùng cho gia đình v.v... Tất cả đã làm cho những dòng sông và các địa danh như Ngã Năm, Ngã Bảy thành “chợ nổi trên sông”. Luôn tấp nập, ồn ào kẻ bán người mua, một nét đặc trưng độc đáo của miền sông nước Nam bộ. Và đó cũng là niềm vui, nỗi buồn trong cuộc mưu sinh của những ai gắn bó đời mình với kiếp thương hồ.

Làm nghề thương hồ trên sông luôn đủ nắng, dư sương nên dường như ai cũng thường rắn rỏi mặt mày, chắc thịt chắc da.

Hồi tôi còn nhỏ, cha tôi cũng một thời làm nghề thương hồ. Trên chiếc ghe tam bản và cái máy kole lạch tạch trên sông, là đời sống của cả gia đình. Cứ rày đây mai đó các nơi để mua những thứ trái cây đem về chợ nổi Ngã Năm và các vùng lân cận để bán. Nào là bưởi vàng tươi, nào vú sữa bóng hơi. Rồi nào quýt, nào nhãn, nào xoài... Tất cả đều có những mùi thơm đặc trưng làm tôi luôn thích thú.

Nhớ có hôm bán hàng xong, cha tôi cùng mấy người bạn thương hồ đậu ghe cập gần với nhau rồi

vừa lai rai chai đế vừa nói những chuyện nhân tình thế sự trên đời. Đêm về khuya, màu trăng soi lấp lánh trên mặt sông. Cha cùng mấy người bạn ngà ngà say lại đem cây đàn ra, người đàn, người hát làm cho không gian trên sông cũng chìm vào nỗi niềm tâm sự kiếp thương hồ. Câu vọng cổ mùi mẫn đan xen cùng tiếng gió rì rào trên sóng nước làm tôi chìm vào giấc ngủ thật say. Khi mở mắt ra thì một ngày mới đã bắt đầu.

Tôi cũng đã từng chứng kiến một lễ cưới được tổ chức ngay trên sông do ba, bốn chiếc ghe cập lại. Họ cũng treo đèn, kết hoa... nhìn vừa lạ mà cũng thấy vui. Bởi cô dâu, chú rể đều là con cháu của các chủ ghe. Họ chọn ngay bến chợ neo ghe lại, vậy là bè bạn thương hồ trở thành sui gia, cùng dìu dắt con cháu mình theo nghề lênh đênh sông nước.

Khi đời sống trên sông gặp khó khăn, cha tôi đã bỏ nghề thương hồ, lên bờ làm rẫy. Từ đó, những ngày lênh đênh trên những ngả sông đối với tôi cũng trở thành kỉ niệm.

Trở lại bến sông xưa, vẫn vắng trăng đêm buông màu óng ánh. Vẫn những chiếc ghe xuôi

ngược xuôi của đời sống thương hồ. Đường như trong tôi còn luyến lưu từng câu ca vọng cổ tỏa lan theo sóng nước lúc đêm về.

Thương lắm dáng áo bà ba thướt tha trước gió, và chiếc nón lá che nghiêng soi bóng mặt sông dài. Ghe thương hồ vẫn lao về phía trước. Những chuyến hàng thơm thảo gửi hương tình. Ai bán ai mua sau một ngày tắt nắng. Để lại ngã sông bao tâm sự lòng người.

